

ANTYKWARIUSZ PRZESTRZEGA:**INWESTOWANIE W DZIEŁA SZTUKI****GROZI CHOROBA KOLEKCJONERSKA 9****I. LEKCJA 1: ROZPOZNANIE TERENU 15**

1.1.	Świat antykwaryczny	16
1.1.1.	Przestrzenie i miejsca	26
1.1.2.	Artefakty: dzieła, kicze, falsyfikaty	31
1.1.3.	Uczestnicy: marszandzi, handlarze, kolekcjonerzy, eksperci i pseudoznawcy.....	37
1.2.	Prawo, gospodarka, polska mentalność – uwarunkowania rynku sztuki	46
1.3.	Polski rynek sztuki w liczbach	64

II. WARSZTAT ANTYKWARIUSZA: OCENA I WYCENA**DZIEŁ SZTUKI 75**

2.1.	Przestrajanie percepcji	77
2.1.1.	Ćwiczenia praktyczne: zakładamy okulary kolekcjonera	79
2.1.2.	<i>De gustibus</i> – a jednak kwestia wysoce dyskusyjna	82
2.2.	Identyfikacja i ocena autentyczności.....	90
2.2.1.	Oryginał, replika, kopia, reprodukcja, a zatem skomplikowana odpowiedź na pytanie: „czy to jest autentyk?”	91
2.2.2.	Falsyfikaty i metody fałszowania – z wizytą w „kuchni pełnej niespodzianek”.....	102
2.2.3.	Szkiełko i oko: metody oceny autentyczności	108
2.2.4.	Wiedza ukryta i paradoks eksperta, czyli o tym, jak początkujący kolekcjoner bywa lepszym znawcą niż doświadczony antykwariusz	127
2.3.	Wycena dzieła sztuki	141
2.3.1.	Wartość dzieła sztuki	142
	• Wartość artystyczna • Miejsce w twórczości autora • Temat • Materiał i technika • Wielkość i złożoność kompozycji • Stan zachowania • Patyna • Sygnatury i znaki • Wiek i czas powstania	
2.3.2.	Czynniki pozaartystyczne	170

- Notowania artysty • Proweniencja i historia obiektu
- Życie artystyczne • Moda i upodobania estetyczne
- Unikatowość

2.3.3. <i>Summa summarum</i> : „Był po prostu ładny!”	179
---	-----

III. DZIEŁA SZTUKI NA POLSKIM RYNKU 181

3.1. Malarstwo – Jacek, Wyczół czy Korecki?	184
---	-----

- XIX wiek w złożonych ramach • Monachijczycy – ambasadorem sztuki polskiej na aukcjach światowych
- Tradycjonałisci zawsze w cenie • Przełom wieków – lata 1880–1914 • Stanisławski i uczniowie • Lata 20., lata 30.
- École de Paris • Współczesność, która już jest historią sztuki

3.2. Grafika – (nie)docenione sztuki reprodukcyjne	206
--	-----

- Grafika artystyczna i grafika użytkowa • Techniki graficzne • Ocena • Mapy, wedyuty i dawni mistrzowie
- Mistrzowie w przystępnych cenach

3.3. Rzeźba – zawrotnie cenna Tancerka i nie tylko	221
--	-----

- Piękne Madonny, wojownicy i boginie • Za nazwisko trzeba sporo zapłacić • Gлина z odciskiem dłoni twórcy czy brąz odlany przez rzemieślnika? • Uwaga na wyskrobane sygnatury, drewnojady i zezowate Wenus • Taniec z gwiazdami: Salvador Dali wyprzedza Canowę

3.4. Rzemiosło – dlaczego dawne rzemiosło, a nie dizajn „made in China”	228
---	-----

3.4.1. Srebro – <i>Ars auro prior</i>	229
---	-----

- W warsztacie św. Eligiusza • Szlachetna „12”, carska „84” i zwykła „800”, czyli alfabet kolekcjonera sreber • Falsyfikaty • Konserwacja i stan zachowania • Augsburg, Wrocław, Warszawa • Cenniejsze niż złoto: kufel gdański i buliera Malcza

3.4.2. Platery – mieszczańskie precjoza	246
---	-----

- Technika: „Wyroby z płaszczonego na miedzi srebra” i „wyroby z nowego srebra” – od walcowania na gorąco do elektrolizy • Znaki: „GALW”, „MET”, „VERIT” – szyfr łatwy do złamania, ale... • Uwaga! Falszerze nie próżnują • Dobrze, bo polskie
- Światowe firmy na naszym rynku: WMF i Christofle

Spis treści		
3.4.3.	Brązy – inwestycja z patyną	257
	• Arcydzieła rzemiosła • Znak wytwórcy – gwarancja jakości • Cudze chwalicie... Bracia Łopieńscy – marka znana na całym świecie	
3.4.4.	Porcelana – figurka z saskiej porcelany czy ikona śląskiego dizajnu?.....	265
	• Alchemia „białego złota” • Jak ocenić? Radzą znani kolekcjonerzy • „Białe złoto” z królewskich manufaktur • Dwugłowy orzeł i Oko Opatrzności to dobry znak • Bliżej współczesności • Porcelana dalekowschodnia	
3.4.5.	Szkło – coś dla uczulonych na kota	284
	• Dmuchane, prasowane, walcowane – techniki wytwarzania i zdobienia • XVIII wiek • Czechy – kraina szkła • Gallé, Tiffany, Lalique • „Proszę pana, przecież to Stolle!” • Kolekcjonerskie i użytkowe • Henryk Albin Tomaszewski • Skomplikowana technologia produkcji falsyfikatów • Ostrożnie, szkło!	
3.4.6.	Broń – dla dużych chłopców i poważnych kolekcjonerów	299
	• Arsenal antykwariusza • Ocena: szable w dłoni • O co walczą kolekcjonerzy: karabela, Borowski, japońska katana • Falsyfikaty: nie daj się nabrać na pamiątkę ze sklepu muzealnego	
3.4.7.	Meble – „ludwiki” dla kanapowych leni i art déco dla nieproszonych gości	309
	• Dawna stolarka • 50% gwarancji – kilka słów o podrabianiu mebli • Szafy, sekretery, kanapy	
3.5.	Sztuka współczesna – przyszłość rynku?	315
	• Czym jest sztuka dzisiaj? Zaczynamy od niezrozumienia • Rynek wtórny i rynek pierwotny: marszandzi vs. galerzyści • Aukcyjne rekordy klasyków nowoczesności • Młoda Sztuka na rynku aukcyjnym • Trudna sztuka: jak ocenić? • Kompas Sztuki • Galerzyści inwestują w młodych zdolnych	
3.6.	O teorii i praktyce raz jeszcze: nie zawsze skuteczna wiedza w pigułce	337

IV. TRANSAKCJE NA RYNKU SZTUKI	341
4.1. Jak kupić?	342
4.1.1. Targi Sztuki na początek	342
4.1.2. Sezon na sztukę	344
4.1.3. Ceny: rezerwowe, wylicytowane, gwiazdki	345
4.1.4. „Lepiej kupić i żałować, niż nie kupić i też żałować” – wybór obiektu	348
4.1.5. O co zapytać sprzedawcę?	350
4.1.6. Negocjacje	352
4.1.7. Aukcja – czemu nie?	354
4.1.8. Lowcy okazji we wnykach oszustów	358
4.2. Jak sprzedać?	363
4.2.1. Lokata tylko dla cierpliwych	364
4.2.2. Antykwiariat czy dom aukcyjny?	365
4.2.3. Wycena dzieła a cena wywoławcza	369
4.2.4. Umowa komisowa czy sprzedaż za gotówkę?	370
ZAKOŃCZENIE. KOLEKCJONER VS. INWESTOR	375
Literatura	381
Indeks nazwisk	391
Indeks rzeczowy	399
Ilustracje	